

Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym dopuszcza możliwość zawierania umowy o świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego nie tylko w przypadkach, w których powierzenie usług ma nastąpić na rzecz podmiotu wewnętrznego jednostki samorządu terytorialnego, ale także w przypadkach, w których operator nie będzie miał takiego statusu.

W sytuacjach, w których gmina czy powiat decydują się jednak na skorzystanie z takiej możliwości, należy pamiętać, że legalność powierzenia będzie zależeć od spełniania warunków określonych w art. 22 ust.1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Organizator może zatem bezpośrednio zawrzeć umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w przypadku gdy:

1. średnia wartość roczna przedmiotu umowy jest mniejsza niż 1 000 000 euro lub świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego dotyczy świadczenia tych usług w wymiarze mniejszym niż 300 000 kilometrów rocznie, albo
2. świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego ma być wykonywane przez podmiot wewnętrzny, w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1370/2007, powołany do świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, albo
3. świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego ma być wykonywane w transporcie kolejowym, albo
4. wystąpi zakłócenie w świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego lub bezpośrednie ryzyko powstania takiej sytuacji zarówno przyczyn zależnych, jak i niezależnych od operatora, o ile nie można zachować terminów określonych dla innych trybów zawarcia umowy świadczenie publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Ostatnia z wymienionych przesłanek dotyczy sytuacji specyficznych, wyjątkowych, nie objętych obowiązkiem uprzedniego publikowania ogłoszenia, o którym mowa w art. 23 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym i w związku z powyższym powinna być ona interpretowana ściśle, bez rozszerzania możliwości jej stosowania.

Trzeba przy tym zwrócić uwagę na fakt, że w art. 22 ust. 1 pkt 4 mowa jest o zakłóceniu w świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego lub bezpośrednim ryzyku powstania takiej sytuacji z przyczyn zależnych, jak i niezależnych od operatora. W hipotezie powołanej regulacji pominięto zatem organizatora co wskazuje, że możliwość skutecznego powoływania się na tę podstawę bezpośredniego powierzenia usług dotyczy jedynie sytuacji związanych z podmiotem wykonującym usługi. Innymi słowy należy uznać, że nie będzie możliwości sięgania do przewidzianej w art. 22 ust. 1 pkt 4 podstawy odstąpienia od stosowania procedur konkurencyjnych wszędzie tam, gdzie zakłócenie świadczenia usług lub ryzyko takiej sytuacji będzie związane z działaniami bądź zaniechaniami ze strony organizatora publicznego transportu zbiorowego.

Sytuacją, która pozwoli na korzystanie z art. 22 ust. 4 pkt 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym będzie zatem z pewnością np. ogłoszenie upadłości operatora wykonującego usługi, ale już nie sytuacja, w której powstanie potrzeba wypełniania luki w świadczeniu usług spowodowana zbyt późnym opublikowaniem ogłoszenia.

Źródło: Publiczny transport zbiorowy w pytaniach i odpowiedziach, M. Król, ZPP, Warszawa 2015